

SPECIFICUL CONSTRUCȚIEI LECȚIEI DE DANS SCENIC POPULAR

SPECIFIC FEATURES OF STRUCTURING A STAGE FOLK DANCE LESSON

MAIA DOHOTARU,
lector superior,
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

This work describes the practical lesson's construction of the popular scene dance. The main method – demonstrating, reproducing, studying and interpreting the exercise in different natures: at the bar and in the middle of the room – brings up the student in aesthetic and professional point.

Creația coregrafică influențează asupra universului spiritual al omului îmbogățindu-l și înălțându-l. Dansul popular produce anumite emoții, crează dispoziții, stări sufletești, sugerează idei, gânduri, viziuni asupra lucrurilor și fenomenelor, adică formează anumite atitudini față de acestea și în genere, față de viață, cultură, gusturi estetice, calitățile etico-morale. Dar pentru a percepe adecvat dansul, pentru a pătrunde în tainele lui, trebuie să dispunem de cunoștințe, de priceperi și deprinderi, cu alte cuvinte este necesară o anumită pregătire, care să permită cu ușurință a înțelege și a executa mișcările propuse. Interpretarea unei compoziții dansate necesită antrenarea anumitor procese psihoimaginative: gândire, voință, memorie, atenție, aptitudini coregrafice, auz musical, simț ritmic. Toate aceste calități trebuie dezvoltate, fără ele fiind imposibilă executarea și interpretarea profesională a dansului.

Ca obiect de studiu, dansul popular a apărut la sfârșitul sec. XIX-lea la S. Peterburg în școala coregrafică imperială. Ideea de a forma un sistem (în baza sistemului dansului clasic) de pregătire a interpreților de dans scenic îi aparține lui A. Șireaev, care din inițiativă proprie a făcut prima încercare de a crea antrenamentul dansului scenic.

Dansul scenic – popular este o parte integrantă a artei coregrafice și prin esența sa estetică, și prin sistemul de coordonare a mișcărilor. Această disciplină contribuie la ridicarea nivelului profesional al tinerilor coregrafi, dezvoltă calitățile motrice de bază: cordonarea mișcărilor, creșterea rezistenței organismului pe o perioadă mai îndelungată de menținere și interpretare a figurilor de dans, viteza interpretării și capacitatea de a efectua mișcările în timpul propus.

Lecțiile practice au ca formă de bază următoarele metode de predare:

1. Demonstrarea exercițiilor însoțite de explicații metodice;
2. Reproducerea și corectarea în timpul interpretării;
3. Studiarea și interpretarea diferitelor stiluri regionale;
4. Însușirea mișcărilor la bară și a compozițiilor la mijloc de sală propuse de profesor și crearea noilor compoziții și exerciții de către student în baza materialului studiat.

Demonstrarea și explicarea sunt metode informative care contribuie la dezvoltarea gândirii logice și a vorbirii și culturii studenților. A demonstra înseamnă a arăta studenților elementele reale specifice predării dansului scenic - popular, a asigura o bază suficientă pentru activitatea de predare și executare corectă a acțiunilor, formării deprinderilor și comportamentelor corespunzătoare. Demonstrarea profesorului trebuie să fie caldă, exactă, însoțită de acompaniament musical, să corespundă stilului dat și să fie adecvată nivelului de dezvoltare a studentului. Prin repetare se formează stereotipurile dinamice, automatizmele de acționare, algoritmi de cunoaștere, priceperile și deprinderile, care asigură temeinicia și randamentul sportiv al învățării exercisului.

Lecția de dans scenic este o creație originală a profesorului și a studentului, de fiecare dată concepută și planificată din nou. Conceptul, structura, dinamica, dramaturgia, materialul musical se află în mâinile profesorului și ale concertmaistrului, fiind în funcție de competența, experiența, și fantezia acestora.

Ca și lecția de dans clasic, lecția practică de dans scenic popular are o structură clară și fixă, și începe cu însușirea mișcărilor la bară, trecând treptat la însușirea pozițiilor și atitudinilor de picioare și de brațe, de corp și de cap, la învățarea pașilor de bază a regiunii respective, care apoi se îmbină în studii coregrafice la mijlocul sălii. Construcția lecției de dans scenic – popular are ca scop: - încălzirea treptată a corpului, începând de la extremitatea lui inferioară;

- distribuirea corectă a puterii;
- înlănțuirea normală a mișcărilor și trecerea exercițiului de pe un mușchi pe altul;
- antrenarea metodică a aparatului muscular, a sistemului articular și a ligamentelor;
- însușirea mișcărilor de tehnică, a stilurilor și caracterelor dansului popular

Baza construcției lecției de dans scenic – popular o constituie folosirea variată a mișcărilor dansate în diferite caractere, alternarea corectă și metodică a mișcărilor la bară și la mijloc de sală. Predarea sistematică a dansului de caracter în formă de exerciții la bară și la mijloc de sală asigură executarea oricărui exercițiu cu ambele picioare, astfel amândouă părți ale corpului dezvoltându-se egal și armonios. Exercițiile la bară dezvoltă anumite grupuri de mușchi necesari interpretării dansului popular, mărinând mobilitatea și elasticitatea articulațiilor. Ele dezvoltă în corp ritmul, precizia, și viteza efectuării la mișcărilor specifice.

Exersisul la bară este temeiul plastic al însușirii tehnicii coregrafice, având drept scop formarea capacității de a se mișca expresiv. El permite dansatorului să-și dezvolte aparatul motric, să-și perfecționeze capacitățile plastice și artistice, este supus obiectivului de bază al instruirii coregrafice, adică urmărește formarea corpului multilateral dezvoltat și bine antrenat. Specificul exersisului scenic – popular îl constituie mișcarea piciorului de bază, se aplică pe larg principiul contrapunerii, adică, alternare diferitor tipuri de exerciții cu elementele constituente, ceea ce permite dezvoltarea expresivității interpretării, reproducerea stilului dansurilor populare.

Ordinea științifică a mișcărilor la bară este cuprinsă în diferite grupe:

- Grupa genuflexiunilor;
- Grupa trecerilor de pe toc pe vîrf;
- Grupa aruncărilor de pe picioare;
- Grupa rotărilor pe pămînt și în aer a picioarelor;
- Grupa întoarcerilor pe picioare în genul battement fondu;
- Grupa mișcărilor libere formată din bătăi, fluturări.

Compozițiile la bară trebuie să cuprindă exerciții create pe baza mișcărilor specifice tuturor regiunilor, pentru ca dansatorul să se familiarizeze de la început cu stilurile deosebite și să redea exact caracterul dansului propus. Insistând asupra executării corecte și expresive a mișcărilor, înțelegerii stilului de interpretare propriu coregrafiei naționale, pedagogii coregrafi nu trebuie să neglijeze arta coregrafică a altor popoare, astfel ei obținînd cunoștințe, modul de trai și obiceiurile despre arta și cultură. Lecțiile trebuie să poarte un caracter cît mai variat și mai atractiv.

O problemă de mare importanță o constituie și partea muzicală a lecțiilor.

Acompaniamentul musical – de referință acordeon, pian – trebuie să fie unul din elementele de bază, de pregătire muzicală a dansatorilor, să contribuie la înțelegerea bogățiilor de expresie ale melodiilor, la cunoașterea formulelor ritmice ale acestora. Corepetitorul, ajutat de pedagogul coregraf, trebuie să aleagă cu multă grijă pentru exerciții cele mai potrivite piese muzicale, ținînd cont totodată și de necesitatea varietății exercițiilor, să nu practice exerciții rigide, mecanice.

Calitățile interpretative se vor forma folosind un material divers, sistematizat metodic și interpretat corect. Mișcărilor sistematizate după un model unic este forma care necesită și un conținut adecvat. Îmbinarea elementelor de bază cu elementele de dans contribuie la formarea unor combinații interesante de dans. Legătura dintre mișcărilor exterioare și ritmul lăuntric este o unitate desăvîșită exprimată prin trăirea dansului, justificarea și satisfacția interpretilor.